

ESQUEMA

GEOGRAFIA

- TRETS DEL RELEU PENINSULAR**
- 1 Forma massissa de la península donada per la seva gran amplitud d'oest a est i per les costes rectilínies.
  - 2 Elevada altitud mitjana, que solament es supera a Europa per Suïssa degut a les altes serralades i a l'altiplà clau situat a l'interior peninsular.
  - 3 Disposició perifèrica de les serralades entorn a la Meseta.

- UNITATS MORFOESTRUCTURALS**
- 1 Sòcols ⇒ plans o altiplans formats en el Precambrià com a resultat de l'erosió per l'erosió de riu i riu.
  - 2 Massissos anticis ⇒ muntanyes formades al Terciari. Per exemple: Sistema Central, Muntanya de Toledo, massís Galaic.
  - 3 Serralades de plegament ⇒ grans elevacions multirregulars sorgides a l'orogènes alpins
  - 4 Llacunes sedimentàries ⇒ zones enfonsades van omplir amb sediments argilosos formades al Terciari, que es calcaren.

serralades intermèdies

serralades alpines

- EVOLUCIÓ GEOLOGICA**
- 1 (Precambrià) ⇒ Naixement d'Ibèria ⇒ s'eleven el NO-SE de la península
  - 2 Era Primària ⇒ Orogènesi heriniana ⇒ ES forma Prepirineus, s'eleven la Mertola i el massís Hispànic
  - 3 Era Secundària ⇒ (síntesi i sedimentació) ⇒ els territoris d'Ibèria creen una sola placa independent i es depositen sediments carbonats en les zones cobertes per la mar
  - 4 Era Tertiària ⇒ Orogènesi alpina ⇒ ES formen els Pirineus i les serralades Pètiques. La península s'inclina cap a l'oest.

- 5 Era Quaternària ⇒ glaciària

DIVERSITAT DEL ROCAM

- 1 Àrees silícies ⇒ predominen en l'occident peninsular i en les sevilles. Són materials molt antics, coms granit, pissarra o gresita.
- 2 Àrees calcàries ⇒ es localitza en forma de "Z" moltida en la península, des de els Pirineus fins a la Serralada Cantàbrica i els Sistemes Ibèrics. Són materials sedimentaris d'origen marí.
- 3 Àrees argiloses ⇒ formats per materials sedimentaris depositats a les conques dels rius. Són aptes per a l'agricultura.
- 4 Zones volcàniques

Modelat ⇒ acció realitzada sobre l'estrucció del relleu pels agents extens que erosionen el relleu.

Torberes ⇒ formen al límit d'una muntanya cobert de pedra procedent de la erosió de la mateixa.

Estrat ⇒ deposicions horitzontals existents al interior de la terra pertenecents a diferents èpoques.

Terra d'assol ⇒ depòsits d'una roca pel canvi de temperatura

Terrasses fluvials ⇒ formes planes i elevades situades als marge d'un riu.

Lapiç ⇒ cavitats separats per grups de roca més onyexes dures.

Congostos ⇒ valls estretes i profundes, emmarcades per vessants abruptes.

Pòlies ⇒ depressions allargades de fons horitzontal emmarcades per vessants abruptes. Si s'abunden es transformen en un llac.

Dolines ⇒ gous cavits formats als blocs on hi ha sifons

coves ⇒ es creen en infiltrant-se l'aigua i circular subterràniament per les fissures del terra i formar galeries. Es solen formar estalactites i estalagnites. L'aigua infiltrada pot tornar a la superfície a través de darreries o resurgències.

Avencs ⇒ obagues estretes verticals que comuniquen la superfície amb les galeries subterràniies.

Xnogolls ⇒ es formen a les zones on s'alternen lligats períodes pluviosos amb curtes pluges torrencials.

Baldillons ⇒ conjunt de xnogolls.

Caps ⇒ sortints profunds de la costa cap al mar.

Fletxes litostàtiques ⇒ bumes de roca que protegeixen una costa rectilínia; immosa cap a l'interior d'uns badys.